

Statens vegvesen, Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER
Norge

Vår saksbehandler
Simen Solbakken

Vår dato
04.03.2020
Deres dato
13.02.2020

Vår referanse
20/00216-2
Deres referanse

KVU Vegforbindelse øst for Oslo – høringsuttalelse fra Østfold og Akershus Bondelag

Vi viser til konseptutvalgutredningen for vegforbindelse øst for Oslo, og vil med dette komme med vår uttalelse.

Østfold og Akershus Bondelag har vært representert på KVU-verkstedene, og vil berømme prosjektledelsens inkluderende og åpne prosess i arbeidet. Det har vært spesielt interessant å følge arbeidet med utvikling av ny metode for vurdering av ikke-prissatte virkninger – Integreert Landskapskarakteranalyse (ILKA).

Vi vil ikke kommentere eller rangere de ulike konseptene, men gi innspill på forhold som må hensyntas uavhengig av konsept. Vi vil allikevel påpeke at man må løse utfordringene i hver ende av vegforbindelsen først. Det har ingen hensikt å øke kapasiteten for gjennomkjøring hvis det medfører økte utfordringer i hver ende. Velger man Moss eller Son som utgangspunkt i sør, kan det gi en god løsning. Men det må på plass bedre løsninger rundt Fetsund/Lillestrøm før det legges til rette for mer trafikk her.

Vi er tilfredse med at det stort sett er sammenheng mellom rangeringen av ikke-prissatte konsekvenser, og rangeringen av konseptene totalt. De best rangerte konseptene er også de som berører minst dyrket mark.

Men selv om de anbefalte konseptene tar hensyn til dyrket mark, vil alle løsningene ha konsekvenser for landbruket. Dyrka og dyrkbar mark vil i ulik grad bli berørt, arronderingen vil kunne bli påvirket av at jorder blir delt, og adgangen til jordene fra driftssenteret kan bli endret eller begrenset. Ved endelig valg av løsning og eventuell regulering og detaljplanlegging må følgende krav ivaretas:

- All dyrka mark som bygges ned må erstattes, etter modell av Ny jord-prosjektet for E18. Matjorda inkl. undergrunns-jord må flyttes. Dyrkbar mark er også en jordreserve, og det må derfor etableres ny jord på ikke-dyrkbare arealer (f.eks. berggrunn) ved jordflytting.

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse: Hvamsvegen 696 2165 Hvam Akershus Bondelag Bondelagets Servicekontor AS	Besøksadresse: 0135 OSLO Org.nr.: 939678670 Org.nr.: 985063001 MVA	Telefon: +47 63 90 44 40 Bankkonto: 8101.05.12891 Bankkonto: 8101.05. 91392	E-postadresse: akershus@bondelaget.no Internett: http://www.bondelaget.no/akershus
--	--	--	---

Vår dato	Vår referanse
04.03.2020	20/00216-2

- Deling av jorder må unngås. Der det er uunngåelig må utbygger ta ansvar for jordskifte, inklusive økonomisk kompensasjon til berørte grunneiere der det er behov for det.
- Eventuelle driftsulemper ved utbygging må unngås, og eventuelt løses med underganger der driftssenteret blir liggende adskilt fra dyrka marka. Undergangene må dimensjoneres for å håndtere landbruksmaskiner (traktorer, treskere, mm.) og redskap.

Med vennlig hilsen

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Sven Arild Uvaag
Fylkesleder, Østfold Bondelag

Sigurd Enger
Fylkesleder, Akershus Bondelag

Simen Solbakken
Rådgiver, Akershus Bondelag